

GYELETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 12.50 K Félévre . . . 75.— K
Negyedévre 37.50 K Egész évre. 150.— K

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.
Kapható az összes dohányüzletben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A Friedrich-kormány meg akar maradni.

Nagy agitáció Budapesten.

Mialatt Budapesten az entente-hatalmak és a politikusok a kibontakozáson fáradoznak, a Friedrich-kormány óriási méretű agitációt indított meg a megmaradása érdekében. A Reggeli Hírlap keddi száma tele van azokkal a küldöttségjárásokkal, amelyek Friedrich Istvánt a miniszterelnökségen felkeresték és követelték, hogy maradjon meg a helyén. A lap hasábjaira sorolja fel, hogy kik járultak a kormány elé: kiscgazdák, keresztény-szocialista, katolikus és protestáns szervezetek, egyetemi ifjak, Mária kongregációk, műegyetemi hallgatók, sportegyesületek, munkások, rutén-küldöttségek, vidéki deputációk légiója.

A postások deputációjának száma többek között azt kívánja, hogy válasszák szét a kereskedelmi tárcát és a létesítendő közlekedési tárcát keresztény szocialistával töltsék be.

Bécs, augusztus 29. A Presse értesülése szerint a napokban magyar politikusok értekezletet tartottak, amelyen a kibontakozás kérdését tárgyalták. Többek között részt vettek a tanácskozáson gróf Bethlen István, Lovász Márton, Vázsonyi Vilmos, Grätz Gusztáv, Heinrich Ferenc, gróf Teleki Pál, Pallavicini ögróf, Huszár Károly, Szmrecsányi György, Beniczky Ödön, Garami, Peidl és Payer. Az értekezleten Bethlen István terjesztett elő elaborátumot, amely szerint a polgári pártok kötelezik magukat, hogy az általános szavazati jog alapján kiírják a választásokat, a szakszervezetek működését nem zavarják, helyreállítják a gyülekezési és sajtószabadságot, az agrárreformot megcsinálják és az ipari üzemeket annyiban szocializálják, mint a nyugati államokban.

Ujraalakulta Friedrich-kormány

A budapesti „Reggeli Hírek” augusztus 28-iki száma írja: A magyar kormányválság véget ért: Friedrich István einöklésével új miniszterium alakult, az egyes társadalmi osztályok és foglalkozási ágak képviselőiből.

Elnök és belügy: Friedrich István iparos.

Küldügy: kijelölve a távollevő Csáky Imre gróf diplomáciai tisztviselő.

Belügyi államtitkár: Beniczky Ödön volt tisztviselő.

Földmívelésügy: Rubinek Gyula, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Kereskedelemügy: Henrich Ferenc, kereskedő.

Pénzügy: Grün János, tisztviselő.

Hadügy: Schmetzer Ferenc, tábornok.

Közlekedési: Ereky Károly mérnök, kereskedő.

Vallás- és közoktatás: Huszár Károly tanító; államtitkár: Pekár Gyula író.

Igazságügy: Balogh György, bíró.

Nemzeti kisebbségek minisztere: Bleyer Jakab, egyetemi tanár.

Népegészségügy: Csillery Andrács, orvos.

Propagandaügyek minisztere: Haller István, publicista.

Kiscgazdák minisztere: sokorópátkai Szabó István, földmives. Ipari munkások minisztere: Oláh Dániel, vasmunkás.

A Reggeli Hírek közli, hogy Friedrich István a következő jegyzéket intézte a békekonzferencia elnökéhez:

Lehetetlenség volt és mindenkori lehetetlenség lesz oly miniszteriumot összeállítani, amely a Budapestben idező katonai missziók mindegyikének megfelelően és ezenfelül a román királyi csapatok parancsnokságának tetszésével is találkozzék. Egészen bizonyos azonban, hogy a ma összeállított miniszterium a magyar nemzet tulnyomó nagy többségének szimpatiaját és feltétlen bizalmát bírja, amiről a katonai missziók vezetőinek bizonyára volt alkalmuk meggyőződni.

Az összes felmerült jogos kívánságokat igyekeztem a kabinet alakításánál figyelembe venni. — Ennek megfelelően képviselve van a kabinetben a kis és nagy ipar, a kereskedelem, a hivatalnok osztály, a mezőgazdasági osztály és az ipari munkásság.

Elnök ur! A szociáldemokrata-párt Kun Béla idején beolvadt a kommunista pártba s itthonmaradt vezetői azt állandóan han-

goztatták a szovjet-kongresszuson, valamint hivatalos lapjukban. A munkásság szociáldemokrata vezetői nem használták fel befolyásukat a bolsevizmus letörésére, hanem vagy behódoltak neki, vagy külföldre menekülve, magára hagyták a munkásságot, amely így teljesen ki lett szolgáltatva a bolsevik eszmék romboló hatásának és a kommunista eszmék terrorjának. Külföldön tartózkodó, nem bolsevik vezetők szereztek ugyan antant összeköttetéseket, de nem segítettek sem a munkásságon, sem az országon. A munkásságot a magyar polgári osztály nem hibáztatja s a jövő politikájában neki szerepet szánt s ezért kabinetembe nem a hivatásos szociáldemokrata vezéreket, hanem a dolgozó munkásoknak képviselőit vettem be.

Elnök ur! Az eredményes munkálkodás lehetősége érdekében kérem, intézkedjék, hogy a Budapestben tartózkodó katonai missziók belpolitikánkba ne avatkozzanak bele, legfeljebb olyan irányban, hogy bennünket a rend fenntartásában és gazdasági egyensúlyunk helyreállításában támogassanak. Kabinetem elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt, három-négy héten belül, nemzetgyűlési választásokat rendel el az egyenlő, általános, titkos és községenkénti választói jog alapján. Ennek döntését minden magyar ember magára nézve kötelezőnek fogja elismerni. Hogy semmi kétség ne merülhessen fel az iránt, hogy a nemzetgyűlési választások tényleg a nemzet szabadon megnyilvánuló akaratát fejezik ki, kérem, méltóztatassék egy delegációt kiküldeni Magyarországra, a választások ellenőrzésére. A delegációban is lehetőleg szociáldemokrata képviselők is legyenek. A választás azon területen fog lefolyni, amelyre nézve a román csapatok parancsnokságával meg tudunk egyezni.

Elnök ur! Addig is, míg a nemzetgyűlés kezébe letehetjük a kormányzati ügyek vezetését, átmeneti kormányunk ideje alatt a következő célokat akarjuk elérni: A bolsevizmus letörését. A bíraskodás és a közigazgatás visszaállítását. Az élelmezés és a termelés folytonosságának biztosítását. A vagyon és személybiztonság és a politikai egyenjogúság teljes helyreállítását és megvédelmzését, valamint a nemzetgyűlési választások előkészítését.

Elnök ur! Kérjük, hogy kormányunkat feladataink teljesítésében s az alkotmányos élet helyreállítására vonatkozó törekvéseiben támogatni sziveskedjék.

Fogadja megkülönböztetett tisztelem kifejezését:

Budapest, 1919 aug. 27.

Friedrich István s. k., miniszterelnök.

A nagyszabeni Dácia-ügynökség tegnap a következő tudósítást küldötte:

Garami Ernő volt szocialista miniszter az új kormány megalakítására irányuló munkálatait befejezte s a kormány névjegyzékét holnap közölni fogja. Annyi már is jelenthető, hogy a közeljövőben megtartandó nemzetgyűlés nem fogja elismerni Garami kormányát.

A Budapesti Közlöny teljesen megbízható forrásból azt közli, hogy Lovász Márton volt külügyminiszternek az új kormányba való fölvétele nincs kárva. — Lovász Mártont meghatalmazott miniszterre nevezik ki Bécsben.

Andrássy Olaszországba készül.

Budapestről jelenti a nagyszabeni Dácia-ügynökség: gróf Andrássy Gyula teljesen visszavonult a politikai életől. A politikáról való lemondása előtt barátainak úgy nyilatkozott, hogy beteg és nem bír már elég erővel a politikai harcokhoz, nem bírná kellő eréllyel megszűntetni a magyar pártok között ezidőszert fennálló viszálykodásokat.

Andrássy Gyula gróf Olaszországba szándékozik menni és ott akarja tölteni élete hátralévő idejét.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata.

Az alábbi gyógyszertárak teljesítenek éjszakai ügyeleti szolgálatot:

Szombat: Megváltó, Ferenc József-ut 18. sz. Muraközy, Hunyadi-utca 5. sz. Boesky, Czegléd-u. 22. sz. Csokonai, Mester-utca 43. sz.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendeletről (helyesítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármiképpen közölni, híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő bezárásra és 2000 lei pénzbüntetésre elítéltetni; amikor a fenti vétkek kímkedési és árválási szándékkal történtek, a háború esetén érvényes büntető törvényekben előírt büntetések fognak végrehajtani.

Hogy irtották ki a Romanowokat?

Lyonból jelenti a bukaresti L'Indépendance Roumaine: — Omszki híradás szerint a múlt évben meggyilkolt Romanov-család tagjainak, — Elisabeth nagyhercegnő nővéreinek és a nagyherceg holttestét Pern közelében kivették a földből és keletre szállították. A cár és legyilkolt családjának holttesteit,

amelyeket darabokra szabdaltak föl, elégették a kivégzésük után nyomban. Ujabb bizonyítékok és a helyszínen végzett vizsgálatok megerősítik ezt a tényt. A cár leányának kedvenc kutyája hulláját is megtalálták egymély szakadékban, ahová az áldozatok holttesteit dobták.

Hazatérés Asinara-szigetéről.

A debreczeni csizmadiamester verse. — Hogy bánt Szamuely a rokkantakkal?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Olaszországban Szardinia-sziget mellett fekszik Asinara szigete, ahol az olaszok egy foglyotábor rendeztek be. Innen érkeztek most haza Debreczenbe Havas Károly, Herskovics Zoltán és Silberstein Ernő, akik mint a debreczeni 39. gyalogezred tagjai, még 1916. év szeptemberében estek fogságba a doberdói fronton.

Elmondotta Havas Károly, hogy előbb Palinavába, majd azután Asinara-szigetere szállították őket, ahol elég jól bántak velük. A sziklás vidéken az úgynevezett „celt”-ekben laktak s kedvükre elszórakozhattak. Előttük terült el a végtelen tenger, amelyben minden nap fürödhettek. *Műkedvelő-színházat rendeztek*, amelynek műsorán magyar és olasz darabok szerepeltek. A magyar előadások voltak a legjobbak, a többi hadifoglyoknak is ez tetszett.

A bevételből a beteg magyar hadifoglyokat segélyezték. *Football-sportot üzték*. Megalakították a magyarok a vigkedélyű kaszinót is, ahol felolvasásokat tartottak. Ott szavalt a Szántai János, aki Debreczenben csizmadiamester volt, az alábbi versét:

Hadifogságban.

Ott, ahol a tenger vize zug,
Két nagy hegy közt van ottan egy zug,
Ott, ahol sok hajó szeli át a vizet,
Több hegyekből áll az Asinariai sziget.

Sátorlapokból van ottan a ház,
Egykedvűség, mely benne tanyáz,
Lakói ennek kis részben magyarok,
Mit nagy küzdelemmel fogtak az olaszok.

Minden faj külön, mert így van az helyén,
Elbeszélgethetnek az ók anyanyelvén,
Beszédjük utódja háború és béke,
Mint minden imának ámen a vége.

Szántai Jánoson kívül, aki később egy másik foglyotáborba került, meg ott voltak a következő debreceniek: Székely János 39. önk. káplár, hivatalnok, Kiss László és Varga Rezső kereskedősegédek, továbbá dr. Fejér főhadnagy, volt temesvári rendőrtisztviselő. Felvilágosítással még készséggel szolgál róluk Havas Károly Nyugoti-utca 26-ik szám alatt.

Olaszországban — mint beszélük — nyugodt a hangulat. Az olaszok nagyon rokonszenveznek a magyarokkal.

A napokban érkezett haza Debreczenbe Tóth Gyula bádogossegéd, volt 3-as honvéd is, aki tulajdonképpen olasz hadifogságból jött, mint rokkant, de a

szovjetkormány nem engedte illetőségi helyükre az Olaszországból érkezőket és csak most, Budapest megszállása után tudott hazajutni. Tóth Gyula elmondotta, hogy május 4-én hagyta el a szirénai foglyotábor. Akkor egyszerre több ezer rokkant hadifoglyot eresztett haza az olasz kormány. A hazatérők legtöbbje magyar volt. Budapesten a Császárfürdőben, a Timót-utcai utókezelőben helyezték el a hazatérő rokkantakat.

A szovjetkormány még közöttük is sorozást akart tartani

és a gyengébben rokkantakat be akarták sorozni a vörös hadseregbe. Ez ellen ők vehemensen tiltakoztak és a sorozás el is maradt.

Ettől kezdve nem valami előzékenyen bántak a szovjetkormány funkcionáriusai a rokkantakkal. Helyzetük nagyon rosszabbodott. Élmezésük is rendkívül gyatra volt.

— Mindent a vörös katonának adtak! — beszélt Tóth Gyula. — Annyi pénzt kapott náluk egy ember tíz napra, mint a régi világban nálunk egy egész ezred.

A rossz bánásmódot megunták a rokkantak és küldöttséget nemesztettek a szovjetkormányhoz.

Szamuely Tibor, a vérengző népbiztos fogadta s valósággal elkergette az egész deputációt.

Annyit mondt nekik:

— *Nézzenek, maqak ne nagyon fenyegetődzének, nem is a mi rokkantjaink. Semmi keresni valójuk nincs nálunk!*

Ettől kezdve még a rokkantakat is ellenforradalmároknak tekintették a kommunisták. Hogy nagyobb baj nem történt, azt csak annak köszönhetik, hogy egymás közt szolidaritást fogadtak.

Elmondta még Tóth Gyula, hogy a román parancsnokság megkönnyíti a rokkantak hazajutását. Sőt még az ingyen utazást is megengedték nekik.

Szállított-e municiót Ausztria Kun Bélának?

A Neue Freie Presse hozza a bécsi Telegraphen Korrespondenz-bureau alábbi hivatalos közleményét:

Egy jelentés szerint Budapesten a külügyminisztérium levéltárában a többek között egy telegrammot találtak, melyet állítólag dr. Bauer osztrák külügyi államtitkár intézett Kun Bélához és arra kérte ebben a hirhedi bolsevik vezért, hogy azokat az aktákat, melyek Németausztria által a szovjet-kormányának küldött fegyverszállítványokról szólnak, égesse el, illetve semmisítse meg.

Ez a jelentés nem felel meg a valóságnak. Dr. Bauer nem adott fel sem Kun Béla, sem a szovjetkormány más tagjai nevére ilyen táviratot és dr. Bauer sohasem adott állami engedélyt arra, hogy fegyvereket, vagy municiót a magyar szovjetkormányának Ausztriából szállítsanak.

Eddig szól a közlemény, hivatalos engedélyt nem adtak fegyverszállításra, de feltűnő, hogy azt nem cáfolják, hogy tényleg történt-e fegyver és munició szállítás.

Iczigovics, a szovjethóhér.

Inkvizíciók az Országház pincéjében.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapestről tegnap érkezett vissza Debreczenbe egy urhölgy, aki igen érdekes részleteket beszélt el a szovjet-uralom borzalmairól.

A *Társaság* című folyóiratban Pékár Gyula egy hosszabb cikket olvasta. Elmondotta ebben Pékár Gyula, hogy ő a két Hollánnal és Frey Oszkár csendőrtábornaggal együtt volt bezárva az Országház pincéjében, akiket tudvalevőleg a kommunisták eltettek láb alól. Az Országház pincéjében valóságos

kinzókamrákat rendeztek be

a spanyol inkvizíció szabályai szerint. És hogy a delikvensnek kinszenvedéseit leplezzék, az Országház előtt folytonosan „töföggették” az autókat. Ezzel a zajjal azt akarták elérni, hogy ne hallatszék ki a megkínzott emberek fájdalmas jajveszékése.

A kínzásoknak a főmestere Iczigovics, egy orosz bolsevik volt.

Ez a szovjet főhóhér hihetetlen kegyetlenségeket tudott kitálatni, amelyeknek fortélyait Oroszországban tanulta el.

A *Társaság* c. lap különben közli Kun Béla és Szamuely hóhérának fényképeit is.

Figyelmeztetés.

Mindazok, akiktől a 6. számú bizottság (Arany János-utca 2.) folyó évi július hó 25-ikéig bármilyen anyagot rekvirált és kifizetett, szabályszerűen kiállított és aláírt számlákkal azonnal jelentkezzenek a fenti bizottságnál. Akik e rendeletnek folyó évi augusztus hó 28-áig nem tesznek eleget, elővezettetnek.

Cap. Ing. Porumbaru,
(Arany János-u. 2.)

Hány bolsevik népbiztos menekült Ausztriába?

A budapesti kormány tegnapelőtt jegyzéket kapott a bécsi kormánytól, amely azt közli, hogy német-Ausztriában nincs több, mint tíz volt bolsevista népbiztos, akik Magyarországból menekültek el. Ezek ellen az állam nem járhat el úgy, mint ahogy a magyar kormány kívánta, hanem csupán rendőri természetű lépések tehetők. (Dácia).

Rz erdélyi csapatok parancsnokságától.

Körrendelet

a 8181. számú utazási (forgalmi) rendeletre vonatkozó szolgálati függelékkel.

1. Csapatok által elfoglalt területen a Tiszától keletre, ennek a parancsnokságnak 8181. számú rendeletében adott intézkedések érvényben maradnak.

2. Azon személyek részére, akik Magyarország belső részén, úgymint a csapatok által elfoglalt területen, amely a Duna—Tisza között magába foglalja, a cseh-szlovákok által elfoglalt területen északon és a franciák s szerbek által elfoglalt területen továbbra is érvényben marad. — Az utazás ezen a területen fényképpel ellátott utazási igazolvánnyal fog történni, kiállítva a helyi rendőrhivatal által és láttamoztatva a legközelebbi katonai parancsnokság által. A Budapesten lakó egyének részére, akik a közellévő falvakba akarnak utazni, a budapesti katonai parancsnokság meg fogja állapítani a határt, amelynek körletében az utazás csak polgári hatóság által kiállított azonossági igazolvánnyal, a katonai parancsnokság láttamoztása nélkül is lehet utazni.

3. A 2-ik pont alatt feltüntetett körletben az utazás csak egymással szomszédos helységekre van megengedve, a polgári hatóságok által kiállított és katonai hatóság által nem láttamozott igazolvánnyal. A 2-ik és 3-ik pont alatt feltüntetett utasítások abban az esetben lesznek megváltoztatva, ha a katonai szükségletek ezt megkívánják.

4. A 2-ik pont alatt mutatott területen lakó egyének, akik a mi csapatok által elfoglalt területen kívül, de csak a cseh-szlovákok által elfoglalt területre, Ausztriába, a szerbek és jugoszlávok által elfoglalt magyar területre akarnak utazni, csak fényképpel ellátott igazolvánnyal lehet, kiállítva a helyi hatóságok által és láttamoztatva Hadsereg Parancsnokság, Csapattest- és Hadtestparancsnokság által.

5. Mindazon egyének, akik a 2-ik pont alatt feltüntetett csapatok által elfoglalt területeiről a 4-ik pont alatt feltüntetett területen kívül akarnak utazni, kötelesek a helyi hatóságok által utlevelet kiállíttatni és láttamoztatni a budapesti csapatok parancsnoksága által.

6. Új rendelkezésig a 2-ik pont alatt feltüntetett körletből a Tiszától keletre elfoglalt körletbe vagy fordítva, polgári egyéneknek tilva van az utazás, kivéven azon egyéneket, akik hivatalosan utaznak és egy külön 939-es számú nyílt parancsall bírnak, kiállítva a katonai hatóságok által (Hadseregparancsnokság, Csapattestek, Hadtest-, Hadtáp- és felügyeleti parancsnokságok hirszerző irodái által). Ugyiszintén meg van engedve a Tiszán át való utazás azon egyéneknek, akik a Tisza nyugati vagy keleti részéről elmenekültek, a gyanus személyek kivételével. Ezeknek a hazatérőknek személyenkint 100 kg-ig terjedő podgyaszt szabad magukkal vinniök. Ezen hazatérők utazási igazolványai csakis egyszeri utazásra érvényesek (a hazatérésre), ki lesznek állítva a polgári hatóságok által és láttamoztatva katonai hatóságok által (az erdélyi csapatok parancsnoksága, Csapattest-, Hadtáp-, Hadtest- és felügyeleti kerületparancsnokság hirszerző irodái által). Azoknak, akik a Tisza keleti körletéből annak nyugati körletébe térnek haza, egy nyilatkozatot kell adniök, azon parancsnoksághoz, amely az utazási igazolványukat láttamozta, hogy nem fognak visszatérni.

7. A katonai parancsnokságok utazási engedélyt adhatnak azoknak, akiknek a Tisza mindkét partján birtokuk van, de csak a Tisza partjain levő helységekre.

8. Minden a 2-ik és 3-ik pont szerinti kiadott engedély csak egyszeri oda- és visszautazásra érvényes és azok csak 30 napi érvényvel bírnak.

9. A szövetséges államok által kiadott utlevelek minden esetben érvényesek.

10. Azok az egyének, akik a fentebbi rendelkezések ellen cselekszenek, a hadbírósg élé fognak állíttatni és a forgalmi (utazási) rendelet 1. pontjában megállapított büntetésekkel lesznek sújtva.

Budapest, 1919 augusztus 20.

Az erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu,
tábornok.

Vezérkari főnök:
Panaitescu,
tábornok.

a Névtelen asszonyt, este Faludi Irén bemutatkozásával, aki Stázit játsza, a Csárdáskirályné, operettet adják.

Palka. (A színházi iroda jelenté.) Az idei szezon első bemutatója Gábor Andor színműve, a Palka lesz, mely Váradi Lajos bemutatkozásával hétfőn kerül színre a Vigszínházban.

Tavaszi ünnep. (A színházi iroda jelenté.) Biró Lajosnak a Tavasz ünnep című színmű bemutatására készül a társulat drámai személyzete. A kiváló újdonság országos bemutatót jelent, amelyben minden színpadot megelőzve Debreczenben kerül először színre.

F. Halácsy Margit zenetanárnő magánövendékeinek hangversenye szerdán, szeptember 3-án este fél nyolc órai kezdettel az Urániában. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, délután 4—7-ig az Uránia pénztáránál.

A métely, dráma öt felvonásban az Apollóban. Ez a film a magyar kinematografia diadalát jelenti, gyönyörű rendezésével és felvételeivel. A meséje kulturmissziót végez. Várkonyi Mihály, Berky Lilly és Fekete játéka fel-emelő hatása.

Pola Negri nagy művészi tudásával, elragadó játékaival a főszerepben, A szerelem hatalma című öt felvonásos bűnügyi drámában kitűnő. — Bemutatja az Arany-Bika-mozi.

Kétszáz leány és fiu vasárnap d. e. 11 órakor az Urániában svéd-tornából, ritmikus lépgyakorlatokból, plasztikus képekkel és mozgásokból bemutatott tart Kolos, Tikos, Alt és Kiss tornatanárok vezetése mellett. — Érdeklődőket szívesen látnak.

SPORT

Elmarad a bajnokság ! ?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni sportélet békéje ismét felborulással fenyeget és a bajnokság, mely oly egyszerű eszköze lett volna a fellendülő footballsport fejlődésének, ugyiltszik a kutba esik. Ezúttal a mostanában alakult egyesületek borították fel a már-már csöndes mederbe terelődött sportéletet. A bajnokság kiírásakor az intézőbizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem állja útját a barátságos mérkőzéseken résztvevő játékosok leigazolásának.

Ez a szabálymódosítás, mely eredetileg is a kis egyesületek érdekeit mozdította elő, hiszen ők álltak a többi egyesületből kilépett játékosanyagból — csak olaj volt a tűzre. A kis egyesületek, hogy a bajnokságban minél jobb eredményt érjenek el, e szabálymódosítástól vérszemet kapva, minden eszközt megragadtak a játékos szerzésre. Természetesen a nagy egyesületek játékos anyagának esve neki. Nem kíméltek ebben semmi eszközt, nem riadtak vissza semmi sportszerűtlenségtől, vallási, anyagi és minden egyéb eszközzel igyekeztek maguknak játékos szereznit. Valóságos játékos-börze alakult ki minden kávéházban, minden utcáson, Minden jobb játékos neve ott forgott az üzérkedők száján. Természetes, hogy

a gyöngébb akaraterejű játékosok nem tudván ellenállni a csábításnak, új egyesületet választottak.

A játékos „szípkázástól“ legjobban érintett egyesületek, úgy mint a DTE és a DKASE — melyek egyedül pályatulajdonosok — megadták a kis egyesületeknek erre a minden sportszerűséget nélkülöző eljárásra a méltó választ. A kis egyesületek elfelejtették azt, hogy ők vannak ráutalva a pályatulajdonos egyesületekre, hiszen a bajnokság jóformán az ő érdekében iratott ki, hogy így mérkőzéshez, illetve bevételhez jussanak. Most azonban hoppon maradnak, mert a DTE és a DKASE vezetősége közös elhatározásra jutva, a bajnokságra nem nevez be. Közösen fogják az őszi programot lebonyolítani. Lejátszanak két DTE—DKASE mérkőzést, egyet a DTE, egyet a KASE pályán, azonkívül vidéki csapatokkal mérkőznek és atletikai versenyeket rendeznek. A pályájukat pedig, ha netalán üres volna is, bajnoki mérkőzésre át nem engedik. A kis egyesületek most mindenesetre tanulhatnak és a drágán szerzett játékos anyagot foglalkoztathatják — Bugacson.

R—y.

Törökvs—DTE. Nagy é-dekességű mérkőzés színhelye lesz vasárnap a nagyerdei sporttér. A nagyváradai Törökvs jöképességű csapata barátságos mérkőzést játszik a DTE jó formában levő csapata ellen. Bár a DTE közvetlen védelmében tartalékokkal áll fel, de az I. B közvetlen védelme, mely annyiszor mutatta meg tudását, ezúttal is meg fogja állani a helyét és számítunk rá, hogy a szimpatikus kék-sárga csapat megismétli a KAC-on aratott szép győzelmét.

DKASE vezetősége felkéri a választmány, valamint az atletika szakosztály tagjait, hogy megbeszélés végett a Dreher-sörcaernok helységében, ma este 6 órakor megjelenni sziveskedjenek

DKASE—Makabeusok S. E. 3:0 féldő 2:0. Mintegy 500 néző előtt folyt le a Makabeusok bemutató mérkőzése. A DKASE szép iskolajátékot produkált. A gólokat Fried I., Horetzky és Deutsch lötték. A Makabeusok lelkesen játszottak, különösen a védelmük tűnt ki. A mérkőzést pártatlanul vezette Rothmann Arnold.

Eladó ingatlanok ! !

Hajnal-utca 11. számú szép, modern berendezésű ház, gazdálkodóknak alkalmas, villamos megállóhoz közel, azonnal beköltözhető, értekezni ott lehet, tulajdonossal.

Csillag-utca 16. számú szép, modern ház, villamos megállóhoz közel.

Vén-kerben egy igen szép modern villa, 3 szoba, üveges veranda, fűdőszoza, speiz, pince mellékhelyiségekkel, azonnal beköltözhető, 1300 négyszögöl telekkel.

Értekezni Nagy Sándor adásvételi irodája, Dobó-utca 36., délelőtt 8—2 óráig, Mór-cz-telep, Arpád-téri megálló.

Cenzurat de Sublocotenu! Horia.

Czeizler Jenő
3 havi könyvviteli
németésszépírási
tanfolyama
Bethlen-utca 21. sz.
szeptemb. 3-án ismét kezdődik.

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Kisbirtok,

16 hold aljas homok, tanya nélkül, városhoz 12 km.-re azonnali átvételre eladó.
Dezső László irodája, Maróthy-utca 19-ik szám.

Családi-ház,

Arpád-téren 5 és 7 szobás, külön udvar, istálló, kocsiszinnel eladó. oo
Dezső László, irodája, Maróthy-utca 19-ik szám.

Hirdetmény.

Kedvezmény a szőlős gazdák részére.

A borfogyasztási adótörvény 3. §-a szerint nyit községekben azok a szőlős-gazdák, kik szeszese italok kimérésével, vagy kismértékben való elárulásával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésti boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italdó fejében ezentul is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adókat megfelelő részt fizetik, mihez képest a kiméréssel, vagy kis mértékben való elárúttással nem foglalkozó szőlős-gazdaktól boritaldó fejében hektolitereként 8 K 04 fillér szedendő be.

Azok a szőlős-gazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek igényüket a városi rendőrfőkapitányságnál Kossuth-utca 20. szám alatt szeptember hó 1-től bezárólag 15-ig bejelenteni.

E bejelentésbe foglalandó egyszersmint a bejelentő lakhelye, házzsáma, a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben, a folyó évi átlagos mennyisége hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban, vagy 56 literet tevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiség hektoliterekben.

Kelt Debreczenben, 1919 augusztus 26-án.

Pálffy Gábor, hivatali főnök.

Tarr Mihály

ált. ügynöks. irodája, Király-u. 2.

Eladási hirdetései:

1. Faragó-utca 21. sz., tiszta új modern ház.

2. Bozzay-telep, Bozzay-utca 11. sz. alatt levő nagytelek, tiszta téglával építve, jó állapotban, 2 szobás lakás, pince, sertésöl, jó vízű kut. Vétel esetén azonnal beköltözhető

3. Timár-utca 16. sz. alatt levő telek, — építkezésre igen alkalmas volna. Most van a keresztpületben 1 szoba és konyha, melybe azonnal be lehet költözni vétel esetén.

4. Homokkert, Harsányi Gusztáv-utca 20. sz. alatt levő új, modern kis ház, udvar 51 négyszögöl, 300 négyszögöl szőlő, gyümölcsösökkel, lakosztályok: 2 szoba, konyha, speiz, 2 egyszoba, konyha, hozzávaló mellékhelyiségekkel. Sertésöl, villanyvilágítás, jó vízű kut. Kis pince, mellékhelyiség.

5. Csapókert, Kuruc-utca 64. sz. telek, szőlővel, 2 szoba, konyha, 8 drb. jóságára való istálló, sertésöl. Udvar külön elkerítve. — Hozzávaló mellékhelyiségekkel.

6. 7 hold föld a városhoz közel, a Monostorpályi uton, a nagyszőlőtelep között.

7. 10 kat. hold föld, jó minőségű, tanya nélkül eladó az Ondód elején.

8. Poroszlal-ut 30. sz. alatt szőlőkert, 1200 négyszögöl területtel, épület 1 szoba, konyha, hozzávaló mellékhelyiségekkel és borenányekkel.

9. Tüzifa, bükk hasáb, száraz, kisebb-nagyobb mennyiségben kapható, métermázsánként 32 koronáért. Vételár fele megrendelésnél azonnal kifizetendő, a fa a nagyállomásnál 8 napon belül átvethető.

Érdeklődők forduljanak a fenti helyre, hivatalos órák délelőtt 8—12-ig, délután 2—6 óráig.

Földbirtok

Hajdumegyében, 134 hold szántó feketeföld, tanyaival, irtézi kuttal, közlegető és kövesut molleott azonnali átvételre eladó.
Dezső László irodája, Maróthy-utca 19.

Iparosok és gazdálkodók figyelmébe ! Férfi kalapok

érkeztek
özv. Kovácsnéhoz, Csapó-utca 13. sz.

Vámospércsen,

75 hold aljas homok, tanyaival azonnali átvételre eladó.
Dezső László irodája, Maróthy-u. 19.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdető közönség szíves figyelmét felhívjuk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetésekkel déli 12 óráig sziveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni. Kládóhivatal.

AJÁNLAT

Román nyelvre irok és fordítok bármiféle kérvényeket Ogonovsky, Kossuth-utca 11., Dr. Ballay iroda. 1409

Csemegeszőlőt vessek, egész termést. Schwarcz, Rákóczi-u. 13. 1421

Román nyelvre mindenféle kérvényeket irok és fordítok egésznap. Haimovits, Szent Anna-utca 58. 1494

KERESLET

Takarítónő, fiatal, jó megjelenésű, felvétetik a „Margit-fürdő“ kádostályához. 1461

Kaucióképes üzletkezelő felvétetik, vasalónők felvételnek „Hungaria“ kelmepestő vállalatnál, Péterfia-utca 4. szám. 1452

Képzett varróleányok azonnal felvételnek Gelbmannnál, Hatvan-utca 18. sz. 1459

Október 1-re keresek 2 szoba, fűdőszoza és összes mellékhelyiségekkel álló, feltétlen tiszta lakást fiatal házaspár részére, esetleg butor nélkül. Cim a kiadóban. 1465

ELADÁS

Bercsényi-utca 56. sz. ház jutányos áron eladó. Értekezhetni Csillag-utca 106. 1462

Cipők, cégtáblák, zsákok, használt szövet, áruhárdók stb. eladók Károly Ferenc József-ut 8. 1454

Eladó ház, 3 szoba, 1 konyha, kamara, tengerigörge, istálló, jó vízű kut, sütőkemence, 95 darab gyümölcsfa, 1100 ööl földdel és eladó 2 darab első szekérek. A lakást a vevő azonnal átveheti. Cim: Boldogkert, Egytelkert-utca 34. szám. 1466

Eladó Hatvan-utcai kert, Diófa-utca 12. számú szőlő, azonnal elfoglalható házzal. Felvilágosítást ad Dr. Fényes, Piac-utca 71. sz. 1448

Keveset használt, faragvánnyal diszített, pedálos, kitűnő cimbalom eladó. Nap-utca 25., 10 és 11 óra között. 1447

Kárpitosok, kocsigyártók figyelmébe: 10. dísznő- és marhaszór olcsón eladó a Csavargyárban, Falk-kefegyár mellett. 1470

Mindentéle új és használt butorok eladók. József királyi hereeg-utca 41. szám. 1469

Felelős szerkesztő:
Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform. egyházker. könyvnyomda-vállalata.